

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pa pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 „ — „
četrt : 6 „ 50 „
mesec : 2 „ 20 „

V upravništvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 „ — „
četrt : 5 „ — „
mesec : 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 149.

V Ljubljani, v sredo 3. julija 1901.

Letnik XXIX.

Körber in Szell.

II.

Körber in Szell sta parlamentoma predložila poročilo kvotnih deputacij, da odobrita ali zavrneta dogovorjeno, bolje rečeno izsiljeno kvoto. Kakor znano, voli poslanska zbornica 10 in gosposka zbornica 5 članov v kvotno deputacijo. Iz gosposke zbornice so bili zadnjič v deputaciji: Dr. Beer, baron Chlumecky, grof Montecuccoli, grof Schönborn in baron Sochor; iz poslanske: Abrahamowicz, dr. Fořt, Jaworski, Kaiser, dr. Kramář, dr. Kathrein, dr. Menger, Povše, baron Schwegel in grof Zedwitz.

Poslanec Kaiser je predlagal kvoto 50 : 50 in je utemeljeval svoj predlog s tem, da imajo Ogri vsaj toliko pravic glede skupnih državnih stvari, kakor Avstrijci, torej naj tudi plačajo polovico. Ta predlog pa je bil odklonjen s 7 proti 3 glasovom. Ker načelnik ni glasoval, so se torej 4 člani odtegnili glasovanju. Poslanec Povše je predlagal na to kvoto 38 : 62. Ta predlog je bil odklonjen s 5 proti 4 glasovom, torej 5 članov ni glasovalo.

Na to je bila z večino glasov vsprejeta kvota 34 : 65. V poročilu, ki je predložen parlamentu, imena niso navedena, a dunajski listi so jih izvihali in poročali, da so člani gosposke zbornice kakor en mož glasovali za najnižji ogerski prispevek in da je večina članov izmed poslancev glasovala za kvoto 38 : 62, ki je vsaj približno pravična.

Nedavno smo po uradnih podatkih o dohodkih od tobaka, soli, direktnih in indirektnih davkih, prebivalstvu, državnih troških, užitnini in izvozu dokazali, da bi kvota morala biti 38 : 61. Ker za leto 1900 skupni državni troški znašajo 345 milijonov kron, torej znaša en odstotek 24 milijona kron. Iz tega pa sledi, da bode Avstrija do konca leta 1900 vsako leto po krivici za Ogre plačala okroglih 984 mil. ali skupaj 8856 milijonov. Torej nad 88 mil. kron v devetih letih plača preveč Avstrija, ker Ogri tako zahtevajo in smo Avstrijci mirne ovce.

Poslanska zbornica je v seji 8. junija t. l. izvolila odsek 48 članov, ki bode v jeseni trl orehe, ki rastejo na skupnem državnem drevesu. Kakor so sedaj razmere v poslanski zbornici, vlada za kvoto 34 : 65 ne dobi

večine. Ako uvažujemo vse razloge, bi morali Ogri plačevati polovico skupnih državnih troškov. Vsled nagodbe z Ogersko trpi največ naše poljedelstvo. Koliko škode nam je napravil v teku let mlinarski obrt! Ogri imajo dalje velike prednosti pri veterinarski pogodbi, pri zalaganju armade, posebno pa še pri carinskih dohodkih. Leta 1899 so znašali skupni državni troški 180 milijonov goldinarjev, dohodki iz carine pa 58¹/₂ milijona, torej se je razdelilo po stari kvoti 121¹/₂ milijona. Iz carine pa so imeli Ogri dohodkov le 13 odstotkov, a Avstrija 87 odstotkov. Že pri tej postavki plačuje Avstrija blizu 15 milijonov goldinarjev preveč na leto ne glede na visokost kvote.

Kvota se je v istini zvišala za 3 odstotke, kar znaša okroglih 38 milijonov goldinarjev. V istini pa Ogri niso na slabšem, ker pri porazdelitvi užitnine dobé blizu štiri milijone povrnjene. To je ogerski finančni minister pl. Lukacs dne 12. decembra 1899 sam priznal v zbornici in s tem potolažil opozicijo. Po njegovem računu ima Ogerska še okroglih 174.000 gld. dobička. Kdor zna soštevati in odštevati, pride do istega zaključka. Zato ne umemo, da so mogoči še taki mameluki, ki gredo desetkrat na led.

Ogri pa imajo v rokah sredstva, da v istini znižajo še dogovorjeno kvoto. S carinskimi tarifi bodo skušali doseči in skoraj gotovo dosegli za se najboljše vspehe. Zato smemo naravnost trditi, da je kvotna deputacija kupila »mačka v žaklju«. Tega mačka pa zbornica na jesen izpusti iz vreče, naloga vlade pa bode, da ga lovi. Mi želimo, da se to velevažno, a tudi jako težavno vprašanje ugodno reši za skupno državo. Toda dolžnost vlade je, da vendar enkrat z ogersko vlado dožene in določi pravo podlago za kvotni ključ. Sedanje obravnave kvotnih deputacij so navadne barantije, ki so nedostojne za državo. Ž.

Kranjski deželni zbor.

(VIII. seja dne 3. julija.)

Deželni glavar pl. Detela otvori sejo ob 9. uri; vlado zastopa dež. predsednik baron Hein.

Zbornica nadaljuje razpravo o deželni kulturi. Deželni odbornik Povše obširno

pojašnjuje, kaj je deželni odbor ukrenil in storil v povzdigo mlekarstva in sirarstva v deželi. Dež. odbor je O. Doktoriča namestil kot potovalnega učitelja za mlekarstvo in sirarstvo. Zbornica vzame poročilo z zadovoljstvom na znanje, kakor tudi nadaljne točke letnega poročila.

Deželne podpore. (Por. Ulm.) Od 1. okt. 1899 do 30. sept. 1900 je dež. odbor izplačal pogorelcem 4700 kron, vsled toče 4200 kron, vsled žleda 8000 kron, vsled viharja 1000 kron, vsled drugih nezgod 380 kron, za znanstvene in druge namene 2650 kron.

Zbornica vzame to poročilo na znanje. Posl. Schweiger pri tej priliki opozori deželni odbor na škodo po toči, ki je dne 25. junija pobila poljske pridelke v šestih vaseh občine Tanča gora, v dveh vaseh občine Butorej in v štirih vaseh občine Obrh v črnomaljskem okraju. Škode je nad 40.000 kron. Isti dan je toča pobila tudi v Bojancih ter naredila škode 15 do 20.000 kron. Posl. Schweiger prosi dež. odbor, naj bi dovolil ponesrečencem izdatno podporo.

Posl. Schweiger poroča o kmetijski šoli na Grmu ter izraža željo, da bi se vendar enkrat uredile razmere na tej šoli. Res je, da posli radi menjujejo službe, toda na Grmu so razmere že nenavadne in neznesne. Želeti je, da bi se osebne razmere konečno uredile, kakor to zahteva tako važen deželni zavod.

Dr. Tavčar se hučuje, da vse stranke g. vodjo preganjajo kakor zajca. Mogoče, da ni vse v redu na Grmu, a g. vodja ima tudi dobre lastnosti. Ugovarja pa, da se vodjo vedno napada od vseh strani.

Posl. Schweiger dalje poroča o raznih ustanovah, kar se vzame na znanje.

Posl. Božič poroča o prošnji županstva na Rakeku za uvrstitev občinske ceste od Rakeka do Lazov med okrajne ceste ter predlaga, naj se prošnja s priporočilom izroči dež. odboru.

Sprejeto.

Posl. Ulm poroča o prošnji županstva v Brusnicah za uvrstitev občinske ceste od Vel. Brusnic do Gaberja med okrajne ceste ter predlaga, da se prošnja odkloni kot neutemeljena.

Posl. Pfeifer opozarja, da se je slična

prošnja razpravljala že pred 15 leti ter se izročila deželnemu odboru v primerno rešitev. Vsled tega stopil je dež. odbor v dogovor s cestnim odborom v Novem mestu, ki se je pa izrekel proti uvrstitvi obč. ceste od Brusnic do Gaberja. V teku teh 15 let se je mnogo izpremenilo, ker se je preločila zagrebska državna cesta in se odstranile strmine na tej cesti med Št. Jernejem in Novim mestom, in ker je sedaj voljen novi cestni odbor. Danes ponavlja županstvo iz Brusnic svojo prošnjo, tedaj bi bilo umestno, da dež. odbor pri rešitvi te prošnje zasliši cestni odbor novomeški, ki naj izreče svoje mnenje o tej zadevi.

Poslanec dr. Tavčar poroča o agrarnih razmerah. Pri tej priliki v imenu upravnega odseka predlaga priznanje umirovljenemu dvornemu svetniku Schaschel-u, ki je mnogo let vodil deželni urad za agrarske operacije. Iz poročila je razvidno, da je leta 1899 znašala vrednost zemljiških prememb vsled kupnih pogodb, eksekutiv prodaje in smrti skupaj 19.819.646 kro vsled dolgov pa 11.592.632 kron.

Poslanec Božič obširneje poroča o občinskih stvareh ter izraža željo, naj bi se za župane in občinske tajnike prirejali učni tečaj, ki so pri nas jako potrebni. Dalje navaja razna bremena, ki jih imajo županstva v prenešenem delokrogu. Razni župani navzlic dobri volji ne morejo vsega storiti, kar zahtevajo okrajna glavarstva. Konečno predlaga, naj deželni odbor predloži premembo občinskega volivnega reda, da se omeji število virilistov.

Proračun normalnošolskega zaklada. (Poročevalec Visnikar.) Za leto 1901 se proračunavajo plače učiteljskega osebja na 870.266 kron; dotacije na 15.716, torej za 2000 kron več, ker se zviša podpora za šolo šolskih sester v Trnovem na 3000, za šolo v Lichtenurnovem zavodu na 2100 in Marijanišču dovoli letnih 500 K; dalje nagrade in podpore 67.491 kron, razni troški 2918 kron. Vsi troški se torej proračunavajo na 956.391 kron, pokritje pa na 48.200, torej znaša primanjkljaj 908.191 K, ki se bode pokrila iz deželnega zaklada.

Poslanec Šubic poroča o cesti Mirna-peč-Dolenjavas ter v imenu upravnega odseka predlaga:

LISTEK.

Borovčev Janez.

Črtica iz modernega dijaškega življenja. Spisal I.—s. (Dalje.)

Prišel je pa mimo župnik, in videl je spečega vseučilišnika. Nasmešnil se je; menil je, da ima pred seboj mladeniča, v katerem še ni zamrl slednji čut za lepoto. Že ga je menil vzbuditi, kar zagleda knjigo, ki je ležala ob strani. Radoveden, kaj da čita, se pripogne in pogleda. S svetim srdom zapre knjigo in jo položi nazaj. Sedaj je vedel, da je iz dobrega mladeniča Borovčevega postal pokvarjen nesrečnež, nesrečen pokvarjenec.

Žalosten stopa proti župnišču, kar zagleda tam na polju Borovčeve, ki so trdo delali.

„Dober dan“, jih nagovori, „ali se kaj dobro dela? Suša je, suša, toda bo že Bog dal kmalu dežja.“

„Bog jim daj, dober dan“, mu odvrne naš vrli kmetič, „hvala Bogu, še precej; a mislim, da bo kmalu kaj močje, saj se že oblači tam nad Vrati.“

„Bog daj skoro dež“, pravi župnik nadalje. „Kaj pa kaj Janez počne, Janez, ali se sedaj kaj pridno uči za izkušnjo? Koliko pa je že napravil tam zunaj?“

„O da, gospod župnik“, je hitela Borovčevka, „uči se pa, uči; opoldan je šel v gozd in je vzel neko knjigo s seboj ter dejal, da se gre učiti. Toda tako nekam čuden je, kar se je vrnil, tako osoren in ošaben“, toži dalje mati.

Sedaj jima pa župnik pove, kako in kje ga je našel ter da bere slabe reči in da njega obnašanje izvira iz brezverja. Tudi opomni očeta, naj ga trdo prime, koliko da je že napravil izkušnje na Dunaju itd. Sviri in uči jih očetovsko, potem pa so se še dalje razgovarjali o domačih stvareh.

Mej tem se je skoro popolnoma prevleklo nebo s črnimi oblaki; nič več nisi videl solnca, in tu in tam je švignil blisk po nebu. Tudi mrak je že legal na zemljo.

Že se je slišalo od daleč votlo grmenje in že so letali in švigali žareči bliski po obzorju.

Dež je počel kapljati. Vedno močnejše je grmelo, in dež je lil curkoma.

Kaplje, ki so padale v veliki množini z neba, so tudi Janeza pod hrastom prebudile. Kolneč je vstal, pobral knjigo ter šel domov.

Doma sta se pa Borovec in Borovčevka domenila, da bodeta Janeza v nedeljo po maši trdo prijel, in ako jima ne bo pokazal izpričeval, da mu ne da oče niti belica več.

„Zakaj pa ni Liza prinesla dežnika? Ali niste vedeli, kje sem bil? Saj sem Vam preje povedal, da se grem v gozd učiti. Sedaj sem pa popolnoma premočen. Ta pr. . . . i dež.“ S temi besedami je vstopil Janez v hišo.

„No, ali se pride tako domov, ti gospod ti“, mu reče oče. Tam na Dunaju se klati, pa se še toliko olike ni naučil, ko jaz priprosti kmet. Dober večer se reče, če se pride zvečer v kako hišo.“

Sin je ugovarjal, oče se jezil, mati pa mirila. In prepirali so se naprej.

Nebo se je polagoma zjasnilo; bil je le nalič. Zvezde so krog desete ure prijazno migljale na nebu. Vsa vas je že spala, le

pri Borovcu ni še nekdo spal. Mati Janezova ni mogla zatisniti očesa, spanec je ni obiskal, bedela je, in v miru, ki je vladal po izbi, si lahko slišal, kako da pada na molekulo krogeljica za krogeljico, in ob svitu zvezd je lahko natančen opazovalec videl solze, ki jih je mati točila za izgubljenim sinom.

Prišla je sobota. Janez, ki je bil med tem časom postal reden gost v vaški gostilni, je prišel ob najstarejših domov. Bil je vinjen. Kje je pa denar dobil? Ko je bil suh, ko ni imel nič več cvenka v žepu, tedaj se je prilizoval materi, in ona, dobra reva, mu je dajala svoje trdo prihranjene novce; menila je, da se s tem bolj prikupi sinu. Ali bridko se je varala. Komaj je imel sin denar v rokah, že je bil stari, surovi „Janko“.

Opotekajoč se je prišel domov. Komaj je našel luknjo pri vežnih vratih, da je vtaknil ključ vanjo. Ropotaje je prišel do svoje sobe in se vrgel kar oblečen na posteljo. Takoj ga je objel spanec. Le zvezde so bile priče, ko je prišel domov, vse drugo je trdno spalo. (Konec prih.)

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1. Od občinske ceste, držače iz Mirnepeči na Dolenjovas v cestnem okraju novomeškem, se približno 1300 m. dolga proga od Mirnepeči do tje, kjer se ž njo stika dovozna cesta k mirnapeški postaji dol. železnice, uvrsti med okrajne ceste.

2. Deželni odboru se naroča, da zaradi izvršitve tega sklepa potrebno ukrene. Obvelja.

Prošnja posestnikov iz Zaloga pri Šmarji se na predlog poročevalca Jelovška izroči deželni odboru z naročilom, da dovoli primerno podporo za vodnjak.

Poslanec Povše obširno poroča o prošnji županstva Šmihel Stopiče za razne kapnice ter predlaga:

Dež. odboru se naroča odrediti, da mora deželni tehnik, ki bo vodil zgradbo novomeškega vodovoda, ob tej priliki proučiti vse vodne razmere v podgrajskem pogorju in v stopiški pokrajini ter da izdela načrt za preskrbljevanje teh vasi s pitno vodo, kakor je to dež. zbor že v svoji seji dne 5. maja l. 1899 sklenil s tem, da je pritril resoluciji g. poslanca V. Pfeiferja.

Konečno poroča posl. dr. Papež o nujnem predlogu posl. Pfeiferja glede pogorelcov v Vel. Mraševem pri Cerkljah ter nasvetuje 3000 K deželne podpore.

Posl. Grasselli graja, da se vlagajo taki nujni predlogi, dokler niso znani vsi podatki o škodi in gospodarskih razmerah pogorelcov. Izraža tudi željo, da bi se ljudstvo marljiveje zavarovalo proti požarom.

Posl. Pfeifer se zahvali za dovoljeno podporo pogorelcem.

Konec seje ob 1/2 1. uri; prihodnja seja je v petek.

Poslanec Ažman o bohinjski železnici.

(Govoril v dež. zboru dne 27. junija.)

Visoka zbornica! Oglasil sem se pri »občilih«, ker bi rad opozoril na neko za gorenjsko stran prav važno reč. Zadeva glede druge železnične zveze s Trstom, ki se je vlekla dolgo let po državnem zboru in po skoraj vseh dež. zboraht tostran Litave in se je tudi v našem deželnem zboru mnogokrat obravnavala — ta zadeva je zdaj dozorela do konca. Med vsemi predlaganimi programi izvolila in določila se je tako imenovana Bohinjska železnica. Če tudi bo ta črta zadela le malo Kranjske dežele, zadela bo vendar obrtno najbolj razvite, in po naravnih lepoti najbolj sloveče kraje naše dežele. Zadela bo velike tovarne na Savi, kjer že zdaj dela blizu 1500 delavcev, zadela bo naš prekrasni Bled in naš divni Bohinj, zadela bo velike cesarske gozde na Poklukih, Jelovci in Mežakliji. Ko tedaj to železnico gotovo dobimo, je naša dolžnost, da si prizadevamo dobiti od nje kar največ koristi za našo deželo.

Korist železnice pa je v prvi vrsti odvisna od dobro in ugodno razpostavljenih postaj. V tem oziru je bil prvotni od želez. ministerstva izdani načrt prav posebno ugoden, kajti oziral se je na vse večje obprogi ležeče kraje in na njih prometna središča. Tako je bila zaznamovana velika postaja Bled precej pod vasjo Sp. Gorje, kjer se stekajo vsa pota in ceste z obraščenih gora.

Dalje so bile načrtane velike postaje na Boh. Beli in na Nomeni. S tem načrtom so bile vse občine, kolikor sem zvedel, prav zadovoljne, razun Blejske, ki je hotela imeti svojo postajo bližje jezera. In res se je Blejski občini na ljubo postaja iz Sp. Gorij premaknila kakih 400 m nižje proti vasi Rečici. Proti taki preložitvi je ugovarjala občina Gorjanska in je svoj ugovor tudi pismeno predložila komisiji, ki je koncem meseca julija l. l. pregledovala progo. Ali temu ugovoru se ni ustreglo, ampak zgodilo se je nekaj čisto nepričakovanega. Postaja Bled se je premaknila od vasi Rečica, kakih 1500 m proti jugu na zahodno stran Blejskega jezera kakih 40 m visoko nad jezersko gladino v breg nad tako imenovano »Rusko vilo«.

Ta prememba pa se je zgodila iz edinega razloga, da bi bil od te postaje lep razgled na Blejsko jezero in njega okolico.

Prašam pa, ali se mar železnice in postaje zidajo zavoljo lepega razgleda in ne v korist ljudstva, ki zanje prispeva? Ali naj se streže le tujcem in letovičarjem, domače ljudstvo naj se pa zanemarija? Kjer se to more zgoditi brez škode za ljudske koristi, naj se zgodi, ali da bi zavoljo letovičarjev trpelo gorenjsko ljudstvo tako občutljivo škodo in preziranje, tega ne razumem.

In ta razgled na Blejsko jezero je tudi dvomljive vrednosti. Ako bo res na označenem mestu velika postaja za blago in ljudi, bo na postaji stalo vedno mnogo vagonov in bo tako razgled neprijetno zaprt; potem človek pri vstopu in izstopu ne utegne dosti ozirati se, ker ima več ali manj prtljage s sabo in ga moti slovo ali pozdrav s prijatelji. In ta razgledna postaja, če ji hočemo tako reči, bi imela ceno in pomen le kake 4 mesece, dokler namreč sezona traja; — po zimi bi se zanjo ne zanimal živ človek.

Zdaj pa pomislimo: Kakor smo približno proračunali, bi edina gorjanska občina imela prometa v blagu do blizu 1000 vagonov (samo iz cesarskih gozdov bi prišlo okoli 500 vagonov lesa), za kar bi se potrebovalo okoli 15—20 tisuč težkih vozov. In ta promet bi se pozneje še pomnožil. In vsi ti tisoči vozov bi morali voziti skoraj pol ure dalj po leti in po zimi in leta in leta le zavoljo te razgledne postaje. Treba je potem še pomisliti, da so pri Spod. Gorjah in pri Rečici že izdelane dobre ceste, ko bo treba do nameravane postaje zidati z velikimi stroški nove ceste.

Naj me pa nihče napačno ne ume. Mi želimo našemu Bledu vsa mogoča napredek, mislimo pa, da se te koristi dajo doseči tako, da ne bodo Gorjanci škodovani. Naj se naredi Blejcem zaželena postaja nad »Rusko vilo«, kjer bi pa zadostovala postajica, ki bi itak le po leti imela pomen. Za gorjansko občino pa je potrebno, da se iz že imenovanih razlogov naredi postaja v Spod. Gorjah, ali če že to ni mogoče, vsaj na Rečici, naj si bo že potem za Grimošicami ali za Rečiško cerkvijo.

Ta razgledna postaja pa ni naredila zmešnjave le za gorjansko občino, ampak naredila je tudi jako neljubo in škodljivo premembo za Bohinjsko dolino. — Če bi namreč pri tem ostalo, da se naredi razgledna postaja, potem pravijo inženirji, ne more biti postaje na Boh. Beli, ker bi bilo preblizu, ampak bi mogla biti samo postajica. S tem pa bi bila zopet tepena Boh. Bela, ki bi bila primorana svoje blago voziti ali v Štenge, poldrugo uro daleč, ali pa v Sako, eno uro daleč. Ravno to velja za veliko vas Nomen, kamor teži tudi Gorjuše in Koprivnik in vsa gornja bohinjska dolina. — Nameravana postaja v Štengah bi koristila le eraru, ki tja dobiva svoj les iz gora; sicer pa razun oglarskih bajt ni nobene hiše blizu več kot eno uro daleč. Tu se mora zopet opomniti: če erar potrebuje tam postaje in če je potrebna zavoljo srečevanja — naj se naredi — ali dá naj se prava postaja tudi na Boh. Beli in na Nomeni.

Te želje in zahteve so dotične občine že prijavile državnemu zboru in železniškemu ministerstvu; v tem pomenu je govoril tudi že poslanec Pogačnik v državnem zboru; te želje in zahteve ponavljam tudi jaz danes v tem zboru, in upam, da bode zbornica pritrčila vsaj v večini tem predlogom, katere navajam v posebnih resolucijah.

Gospoda moja! Časi so minuli, ko so železnice zidali skoraj kakor z namenom, ogibati se večjih in obljudenih krajev in so stavili postaje daleč proč od človeških stanovanj n. pr. v Ratečah.

Jaz torej opominjam, dokler je še čas in se pomota še da popraviti, da naj se ozira pri zidanju proge in razpostavljanju postaj na opravičene in lahko izpeljive zahteve dotičnih interesentov.

(Op. uredništva. Ta koristni in jako umestni predlog so podpisali vsi katoliško-narodni poslanci, v svesti, da je dolžnost vsakega poslanca skrbeti za ljudstvo. Nemški in slovenski liberalci so bili nasprotnega mnenja in so glasovali proti njemu ter ga s tem vrgli! Gorjanci si naj to dobro zapomnijo, kakšni ljudski prijatelji so liberalci!)

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. julija.

Dopolnitna deželnozborna volitev na Dunaju

se je izvršila včeraj tako, kot se je v danih razmerah sploh pričakovalo, zmagali so židje s pomočjo vseh protikršćanskih elementov. Izvoljeni dr. Adler bil je sicer po imenu kandidat socijalno-demokratske stranke, a zanj so šli v boj vsi židje, nacionalci in drugi elementi, katerim ni po godu krščansko-socijalna dunajska stranka. Izid volitve je naslednji: Od 11.664 volivcev v okraju Favoriten (l. 1896 jih je bilo le 2952), je bilo oddanih 8423 veljavnih glasov. Židovski kandidat dr. Adler je dobil 4298, krščanski socijalec Rissaweg pa 4125 glasov. Izvoljen je torej prvi, a le z večino 173 glasov. Ta številka torej kaže, da so storili krščanski socijalci vse, karkoli jim je bilo mogoče, in da bi bili prodrli brezdvomno s svojim kandidatom, da bi se jim ne bilo bojevati kar proti trem združenim nasprotnikom. No, socijalna demokracija z izidom te volitve pač ne more biti zadovoljna. Pokazalo se je zopet sedaj v najsvetlejši luči, da ni nič drugega, nego poslušna dekla židovskega kapitala in da torej vse nje fraze o skrbi za delavstvo niso prav nič drugega nego navadna sleparija.

Razpor v moravskem deželnem zboru.

Spravo mej moravskimi Čehi in Nemci bržkone tudi letos ne bo nič, razun če se Čehi, kar pa seveda nikomur ne pride na um, brezpogojno udajo nemškim zahtevam. To se je pokazalo posebno v predzadnji seji moravskega deželnega zastopa. Češki poslanci so zahtevali, naj se dovoli iz deželnih sredstev mala podpora za češko zasebno gimnazijo v Zábřehu. Do te zahteve so bili tem bolj opravičeni, ker uživa nemška obrtna šola zasebnega podjetnika že dalj časa precejšnjo podporo in je nemška večina celo oficijelno zahtevala, naj se ta zavod podprži. Toda predlog čeških poslancev je zadel ob velik odpor pri Nemcih. V zbornici se je vršila zbog tega daljša burna razprava, ki je pa niso mogli dognati do konca in se je morala obravnavati še v seji klubovih načelnikov, kateri sta prisostvovala tudi namestnik grof Zerotin in glavar grof Vetter. Od dosedaj še ne znane rešitve tega vprašanja je odvisno nadaljnje postopanje Čehov.

Lex Buquoy v češkem deželnem zboru.

Včeraj se je vršila glavna razprava o znanem predlogu, ki ga je v ime konservativnega veleposestva stavil poslanec grof Buquoy in ga v včerajšnji seji utemeljeval. Govornik je naprej obžaloval, da je liberalno veleposestvo zavzelo tako neprijazno stališče napram stavljenemu predlogu in s tem še povečalo razdor mej obema strankama. Predlagatelj apeluje na vse stranke zbornice, naj glasujejo za njegov načrt. Nemška stranka naj lojalno ne odbije ponujene roke, da bodo v bodoče tudi Nemci zastopani v veleposestniški skupini. Vprašanje je namreč, ne bodo li pozneje nastale razmere, ki bi otežkočile spravo mej obema strankama. — Posl. Eppinger, Glöckner in Kutschera so se izjavili naravnost proti predlogu, odločno zagovarjal ga je pa posl. Parish, ki ga je imenoval prostovoljno žrtev konservativnega veleposestva. Mladočeški poslanci so zagovarjali predlog, objednem pa zahtevali še nadaljne reforme volivnega reda. Konečno je bil načrt z večino izročen posebnemu odseku 18 članov.

Kvotno vprašanje

je rešeno zopet za leto dnij. Predvčerajšnja uradna »Wiener Zeitg.« namreč objavlja cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se z ozirom na to, da se zastopstvi obeh državnih polovic nista mogli zjediniti o tem vprašanju, določa za dobo od 1. julija letos do 30. junija 1902 dosedanje kvotno razmerje, namreč 66²/₃ za avstrijsko, in 33¹/₃ za ogersko državno polovico. O definitivni rešitvi tega spornega vprašanja se bodeta jeseni pogajala parlamenta.

Jubilejski sprevođi v Španiji

so prepovedani. Ministerski predsednik Sagasta je torej dosegel, po čemer je hrepnel: da se onemogočijo nemiri, treba udariti katoliško večino španskega prebivalstva. Vsem prefektom v Španiji je Sagasta doposlal

strogo naročilo, naj prepovedo katoliške jubilejne procesije in vse jednake ulične prireditve. Loža, ki hoče čim najpreje uničiti katolištvo, seveda s tem ministrovim činom še ni zadovoljna.

Francoski framasoni

še niso zadovoljni z udarcem, ki so ga z vladno pomočjo zadali katoliški cerkvi in njenim ustanovam. Ne zadostuje jim tudi v senatu odobreni zakonski načrt proti cerkvenim kongregacijam. V včerajšnji seji francoske poslanske zbornice je namreč poslanec Allemane stavil nujni predlog, naj se takoj zatro vse kongregacije in zapleni njih premoženje. Ministerski predsednik se tokrat ni hotel ozirati na to zahtevo, dobro vedoč, da je že sedaj dosegel dovolj. Izjavil je, da je o tej zahtevi govoril že tekom razprave v zbornici, ko je bil stavljen enak predlog, ter razvil svoje nazore, in da torej ne mara nove debate. Nujnost predloga je bila sicer odklonjena, a pokazalo se je, po čem da hrepene francoski židovski hlapci.

Cerkveni letopis.

V Št. Ilji pri Velenji so imeli na Šempetrovo lepo cerkveno svečanost. Brollo ml. je lani vso cerkev na presno slikal. Letos je s svojim spretnim ščopkom ozaljšal dve kapeli zunaj cerkve ob potu, ob katerem se pomiče procesija s prešv. R. T. Stroške so poravnali mnogočastiti g. župnik Fr. Smrečnik s pomočjo darežljivih faranov. Šentiljski fantje so pa pri tej priliki pripravili velikansko bandero, ki stane 540 kron. Zraven tega so kupili toliko smodnika, da je daleč črez meje te tihe doline odmeval jak pokanja topičev. Preč. g. Jakob Lempel, dekan iz Škal, so blagoslovili slike in bandero ter so potem v procesiji nosili presv. R. T. Na veliko radost darežljivih faranov so bili prišli vlč. g. gvardijan o. Viktor iz Nazarij, da so slovesno sv. mašo peli in tej svečanosti prav primeren nagovor imeli. Bog jim bodi plačnik!

Dopisi.

Iz Goč na Vipavskem, 1. julija. (Braniški naprednjaki neoprosčeni!) Preteklo je že nekaj časa, odkar sta zatrobila v svet »Slovenski Narod« in »Soča« o »klerikalnih junakih iz Goč v Branici«, da so Gočani napadli one liberalčke v Glažarjevi gostilni. To je bila laž, kakor smo že zadnjič v »Slovenca« poročali. Ni res in niso mogli dokazati, da je neki Gočan z odprtim nožem napadel one liberalčke; tudi ne, da so Gočani prihruli v sobo nad mirno sedeče pivce. Dne 27. t. m. se je vršila glavna razprava pri c. kr. okr. sodišču v Vipavi. Sedaj se je dokazalo, kdo da je kriv. Pripomnim, da so bili Gočani popolnoma oproščeni vsake kazni vključ vsem zviščam braniških naprednjakov; obsojeni so bili tako: Prvi na vse kraje dolgi naprednjak na tri tedne ječe in 40 K globe za telesno poškodbo, drugi na štiri dni zapora in tretji na šest dni zapora. Dopisnik v »Slov. Narodu« in »Soči« je osmešil sam sebe pred svetom, zato ker je poročal po časopisih take stvari, katerih ni prav natanko zvedel. Po liberalni navadi je planil po duhovnikih, poročal, da politikujoči duhovniki ljudstvo sistematično podpihujejo itd. A to zadnje delajo liberalci. Noben duhovnik po naših krajih in tudi drugod ne podpihuje ljudstva, pač pa uče pravo, ne pa to, kar jim podtikajo »Narodovci«. Nikar ne mislite, liberalci, da yzamete s tem katoliškim duhovnikom veljavo. Premalo imate vpliva pri ljudeh, saj vas vsi dobro poznajo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. julija.

Nevarno obolel je na Proseku gosp. Ivan vitez Nabergoj. Bti se je baje najhujega.

Vojaška vest. premeščeni so in sicer nadporočnik Jos. Zagorski od topničarskega polka št. 1 k topničarskemu polku št. 7, nadporočnik Fran Suša od domobranskega polka v Zadru k 4. domobranskemu polku ter nadporočnika Ciril Dolenc in Frid. Berg, ki sta zamenjala svoji mesti.

Umrl je v Toplicah na Dolenjskem g. Fr. Praček, c. kr. žandarmerijski straž.

mešter v pokoju. — Na Gomilskem je umrl član „Celjske narodne godbe“ g. Pongrac Topolšek.

Preselili se je iz Celja v Ljubljano g. dr. Vladimir Ravnihar in pa gosp. Ante Beg.

Prošnja. Iz Cerkelj pri Krškem se nam piše: Znano je že bravcem „Slovenca“, kaka velika nesreča je zadela našo faro. V vasi Vel. Mraševo pogorelo je 24 posestnikov vse. Leta 1863 je dne 1. mal. srpana v isti vasi pogorelo 39 hiš z vsemi družimi poslopji. Že takrat so ljudje uživali silno bedo in le s pomočjo radodarnih src postavili so zopet poslopja. Sedaj je beda veliko hujša in ako nam Bog in dobrotljivi ljudje ne pomagajo, ne vemo, kako bomo izhajali. Obračamo se tem potom do radodarnih src in jih prosimo, naj nam pomagajo. Sila je velika in vsak še tako majhen dar — posebno tudi obleka, ker je skoro vsem pogorela vsa, razun kar so jo na sebi imeli — bo s hvaležnostjo sprejet. Darove sprejema župni urad v Cerkljah pri Krškem.

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja Slovenstvo družbinega praznika naših apostolov: sv. Cirila in Metoda 5. julija t. l. ter nadaljuje: Izvršite Slovenke in Slovenci ob tej nam slovesni priliki, ko zableste domorodni kresovi po naših gorah, tudi nabirko podružničnih prispevkov za to sedanje upravno leto in potrudite se ob enem za običajni Ciril-Metodijski dar. — Če Vas vsaj v naši družbi Vaša edinost po konci ne vzdrži, potem ni bilo Vaše domoljubje gorko tako kot ogenj Vaših kresov — in odpustite nam, da se izrazimo še določneje: potem niste razumeli naših najbistvenejših družbinih interesov. Podobnega očitjanja pa Vas Bog obvaruj!

Št. Jakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda vabi najuljudneje vse častite člane in prijatelje k peti sveti maši, katera se bode brala na čast blagovestnikoma v petek dne 5. t. m. v trnovski cerkvi ob 8. uri zjutraj.

St. Peterska moška in ženska podružnica praznovali bosti god sv. Cirila in Metoda v petek 5. t. m. ob 10. uri dopoldne s sv. mašo v župnijski cerkvi sv. Petra v Ljubljani, h kateri se vsi člani uljudno vabijo.

Zaključek šolskega leta na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani je bil danes. Vlepo okrašeni gimnazijski kapelici je dijaštvo prisostvovalo peti sveti maši. Samonemški »Jahresbericht« prinaša profesorja dr. Jos. Šorna spis »Einige Bemerkungen zum „Liber memorialis“ des L. Ampe-lius.« — Na zavodu je podučevalo 25 učnih močij za obligatne šolske predmete in 5 za neobligatne. Začetkom šolskega leta je bilo na zavodu 628 dijakov. Koncem šolskega leta jih je bilo še 594, mej njimi Ljubljancov 161, Kranjcev sploh 339, ostali so rojeni v bližnjih deželah. Slovenski materni jezik je imelo 491 dijakov, nemški 101 in laški 2 Katoličanov je bilo 591, evangeliška 2, grškokatoliški 1. Najmlajši dijaki so imeli po 11 let, najstarejši je imel 24 let. Odlič-njakov je bilo v I. a razredu 5, v I. b razredu 3, v II. a razredu 2, v II. b razredu 1, v III. a razredu 2, v III. b razredu 8, v IV. a razredu 2, v IV. b razredu 6, v V. a razredu 1, v V. b razredu 8, v VI. a razredu 1, v VI. b razredu 4, v VII. a razredu 2, v VII. b razredu 6, v VIII. a razredu 2, v VIII. b razredu 6, skupaj 59 odlič-njakov. Prvi red je dobilo v I. a razredu 17, v I. b razredu 29, v I. c razredu 19, v II. a razredu 14, v II. b razredu 30, v III. a razredu 11, v III. b razredu 37, v IV. a razredu 9, v IV. b razredu 18, v V. a razredu 27, v V. b razredu 28, v VI. a razredu 25, v VI. b razredu 37, v VII. a razredu 29, v VII. b razredu 19, v VIII. a razredu 25, v VIII. b razredu 26, skupaj 402 prva rada. Drugi red ima v I. b razredu 4, v I. c razredu 6, v II. b razredu 8, v III. a razredu 3, v III. b razredu 5, v IV. a razredu 4, v IV. b razredu 4, v V. a razredu 1, v V. b razredu 5, v VI. b razredu 1, v VII. a razredu 2, v VII. b razredu 6, v VIII. a razredu 1. Skupaj 50 drugih redov. Ponavljalni izpit je dovoljen 62 dijakom. Tretji razred imajo: v I. a 2, v I. c 2, v II. a 1, v II. b 4, v III. a 2, v III. b 2, v V. a 3, v VI. a 1, v VII. b razredu 1, skupaj 18 tret-

jih redov. Radi boleznj neizprašani so ostali 3 dijaki. Šolsine so plačali 12500 K, drugih upladi pa je bilo 1952 K 60 h. Ustanov je dobilo 84 dijakov 14761 K 40 h. Prihodnje šolsko leto se prične 18. sept. s slovesno sv. mašo.

Na c. kr. moškem učiteljskišču je bilo koncem leta 94 gojencev, in sicer v I. letniku 23, v II. 25, v III. 25, v IV. 21. Izmed teh je prebilo 73 z dobrim uspehom, 5 z nezadostnim uspehom, 16 jih pa sme ponavljati izpit v jeseni. Na c. kr. žens-kem učiteljskišču je bilo koncem leta 161 gojenk, in sicer v I. letniku 40, v II. 40, v III. 41 in v IV. 40. Izmed teh je prebilo leto 155 z dobrim uspehom, 1 z neza-dostnim uspehom, 3 smejo ponavljati izpit v jeseni, 2 ste pa ostali neklasificirani radi boleznj.

Zrelostni izpit na višji realki v Ljubljani je delalo 1. in 2. t. mes. od 20 dijakov 11 priglasevcev in jeden privatist. Prebili so ga: Avg. Aichhorn z Dunaja, Iv. Černe iz Ljubljane, Fr. Geinsperger iz Volš-berka na Koroškem, Adolf Götzl iz Ljub-ljane, Emil Kadiunig iz Kočevja, Karol Kos iz Pontablja, Milan Lenarčič z Vrhniko (z odliki), Josip Perovšek iz Novegamesta, Jos. Riboli iz Reke in Adolf Turek iz Lazov pri Planini. — Jeden priglasi ekstermist je odstopil, dvema je dovoljen ponavljajni izpit.

Stavka v »črni tovarni«. Južna že-leznica ima v Zalogu svojo kuhalnico in na-pojilnico za železniške prage, takozvano im-pregniranco. Delo v tovarni je zelo naporno, ker je treba nad sto kil težke železniške prage skoraj noč in dan prenašati in so de-lavci od trpljenja in umazanosti vsi črni. Dela se oddajajo skoraj izključno le s po-godbo (akordom) in le malokateri zdrži pri tako nadležnem in napornem delu; tuji sploh ne, dasi se je že večkrat poskušalo tudi s Hrvati in Bošnjaki. Strogi nastop in-ženerja iz Litije je dal baje povod, da so dne 2. t. mes. delo ustavili vsi domačini. Brezobzirne razmere v tovarni so res člove-štva nevredne. Skrajni čas bi bil, da se za-deva v prilog trpina delavca skoraj zravna mirnim potom.

S Pijave Gorice se nam poroča: Pri občinskih volitvah dne 2. t. m. je dosedanji župan Fr. Jamnik s svojim odborom sijajno propadel. Nič mu ni pomagalo, da je kot zaupnik »Narodove stranke« trosil med ljud-stvo »Žlindro«, saj domačini se že dolgo za-nj niso brigali — le nekaj hribcev se ga je krčevito oklenilo, — ker jim je obetal, da bo dal župana za tri leta v hribe. A na-črt njegov so mu zmedli vrli Pijavčanje in Izanci, ki so prišli v častnem številu volit — »novi« — a ne stari odbor. — Tako je zdaj na Izanskem odklenkalo libe-ralnem mogočnejšem. — Prihodnjič več o delovanju starega »liberalnega« župana.

Morilec svoje žene Frančišč prijet. Poročali smo, da je znani Frančišč, katerega so dolžili, da je svojo ženo umoril, ušel iz novomeških zaporov. Frančišču se je posre-dilo uiti v Ameriko. V vsakem mestu si je pridejal novo ime, zato ga je bilo težko najti. Ogoljufal je mnogo naših rojakov v Ameriki. Pri jedni takih goljufij se je opekel in prišel pravici v roke. Sedaj sedi Frančišč v okrajni ječi v Jolietu in čaka porotne obravnave. Goljufijo je obstal in porotniki ga bodo brezdvomno obsodili za nekaj let v državno ječo. Ko bo Frančišč v Ameriki dostal kazen, dobila ga bo v pest lahko av-strijaska vlada, ako ga bo zahtevala.

Ljubljanska meščanska godba priredi jutri v četrtek, dne 4. t. m. pred magistratom promenadni koncert od 8. do 9. ure zvečer, ob neugodnem vremenu pa v petek 5. t. m. s sledečim vzporedom: 1. La pere de Victoria, ***. 2. Spomin overture, Belini. 3. Valček iz operete cigan-ški baron, I. Strauss. 4. Turška molitev iz opere Vanda, I. Doppler. 5. Pozdrav, dr. G. Ipavec. 6. Potpourri iz opere Rigoletto, G. Verdi.

Ljubljanske novice. Dva kon-certa bodeta na vrtu Hafnerjeve pivovarne in sicer se jutri vrši vojaški koncert, h ka-teremu je vstopnina 20 kr., v soboto pa se bo vršil koncert meščanske godbe, h ka-teremu bo vstopnina 15 kr. Obakrat se pri-čneta koncerta ob 7. uri zvečer. — Pro-menadni koncert ima danes zvečer

ob 6½, uri pod Tivolijem vojaška godba. — Ujeta beguna. Od gradnje dež. dvorca sta ušla včeraj prisiljenca Peter Plank in Rudolf Espenberger. Na Karolinski zemlji ju je zalotil nadstražnik Keržan. Prisiljenca sta bežala, a ko je Kržan ustrelil, sta se ustavila in se pustila prijeti. — Aretovan je bil danes krojaški pomočnik Leopold Spreitz iz Žužemberka, ki je ukradl na vrtu pri »Novem svetu« vrtnarju Fr. Adameku palico. — Ušla sta včeraj na Codellijevem posestvu delujoča prisiljenca 16letni Jožef Šturm in 17letni Mihael Tomši iz Vač. — Našel je učenec Viljem Leben hranilno knjižico s 1000 K in denarni znesek 140 K.

Ustrelil se je v Celovcu magistratni oficijal Peter Male.

Tržaški c. kr. namestnik Rinal-dini je storil veliko netaktnost. Kakor smo poročali, je moral tržaški škof suspendirati rojanskega župnika Jurizzo, ljubljence trža-ških magistratnih čfutov in lahonov. Takoj, ko se je to zvedelo, je prišel c. kr. na-mestnik Jurizzo — obiskat! To se seveda smatra kot demonstracija proti škofu. Vsak pameten človek mora stati v tem slučaju na strani škofu, saj škof ima dolžnost, da vzdržuje red in disciplino v cerkvi, ne pa vlada, lahonski magistrat in tržaški čfuti.

Pred tržaškim porotnim sodiščem je bil Rihard Camber obsojen na 4 tedne zapora. Porotniki so bili mnjenja, da je Cam-ber potom tiska razžalil dr. Cusina.

Goriške novice. Pobegnil je iz Go-ric 25letni topničar Julij Knap. — Iz go-riške norišnice je ubežal neki Franc Gulič iz Sežane. Tekel je proti Soči in skočil va-njo. Le s težavo so ga rešili iz vode. — Utonila je pri Tolminu v Soči 11letna Ma-rija Pagon. — Na goriški realki so letos med 11 odličnjaki trije Slovenci, namreč: Bogomir Vidrih, Blazij Zlatič, Bogomir Ma-šič. V četrtem, petem, šestem in sedmem razredu ni nobenega odličnjaka. Zrelostno preskušnjo sta na realki dva Slovenca pre-stala z dobrim vspehom, namreč F. Repič iz Gorice in R. Caharija iz Nabržine.

Izpred sodišča v Kopru. Iz Kopa-se poroča, da so se ondi morali zagovarjati pred sodiščem trije slovenski učiteljski pri-pravniki, katerih jeden je pri napadu laskih pripravnikov na slovenske gojence učiteljska sprožil strel. Dobil je samo 5 gld. globe.

Iz Aleksandrije nam piše o. Beni-gen: V nedeljo 23. junija smo slovesno po-kopali g. Antona Lebana, lastnika to-varne za led. Hitro ga je pobrala bolezen. Previdel sem ga z vsemi sv. zakramenti za umirajoče. Pokojni naš vrli rojak je bil star šele 46 let in doma iz Tomina. Svetila mu večna luč! — Pred dvema tednoma sem pokopal edino osemletno hčerko trgovca g. Frančiška Zarij.

Sonnwendfeier. Olomuški Nemci so slavili svoj »Sonnwend« v Slavoninu. Neki moč sreča Nemca, ki se je v rožicah vračal od slavnosti domov in se bahal, kako dobro so se imeli, in da Čehi kaj podobnega ne morejo prirediti. Na to pa moč vpraša: Ka-terega Sonnwendu ste proslavljali, ali me-sarja Sonnwendu iz Sternberga, ali onega iz Prostejova? Ljubi Nemec je bil v očitni zadregi. »Salament, tega nisem pomislil, a sodim, da bo mesar Sonnwend iz Sternberga, ker je Nemec. Vendar ne bomo proslavljali Sonnwendu iz Prostejova, ki je Čeh!«

Dragoceni nemški poslanec. Po-slanec Wolf, ki stanuje v hotelu »Pri zla-tem angelju« v Pragi, je praški policiji silno dragocen, ker tajni policaji ga stražijo noč in dan, da se mu nič hudega ne pri-peti. Toda bati se ni treba, hudega se mu ne bo nič zgodilo, pač pa pridejo na dan marsikatero stvari, ki morda Wolfu ne bodo prijetne. Ko so šli oni dan za njim policaji, jim je Wolf nakrat zginil v — neki razupiti hiši. Živio »los von Rom«.

Tolovaji ubili Rothschildovega uradnika. Iz Batuma poročajo, da so to-lovaji ustrelili ravnatelja tvrde Rothschild, Galeva, in mu potem pobrali 30.000 rub-ljev.

Novo kitajsko glavno mesto. Ki-tajska cesarica vdova je svojemu velikemu svetu naznanila, da Pekin ne bo več glavno mesto Kitajske, ampak, da postane odslej glavno mesto Kaifongfu v provinci Honau. Cesarica je izjavila, da se v Pekin boji priti, ker misli, da bi jo ondi zvičajno ujeli. Kaifongfu leži v bližini toka Hwangho. Mesto ima 6 mošej in ima 150.000 prebivalcev. Kaifongfu ima jedino židovsko naselbino na Kitajskem Kaifongfu je bilo pod imenom Tungking od 1280 do 1405 l. glavno mesto

Kitajske. Kitajski dvor bode sezidal od Kai-fongfu železnico v Nanking.

Društva.

(Kmetska posojilnica ljub-ljanske okolice v Ljubljani.) Bi-lanca za mesec junij 1901. (prvo polletje.) Activa. Gotovina v blagajni 14.401.50 K. Naložen denar 656.970.79 kron. Posojila 2.528.288.23 K. Vrednostne listine 4.000 K. Prehodni zneski 1.036.73 K. Inventar 906.95 kron. Zaostale obresti 31. decembra 1900 38.010.71 K. Pasiva. Zadržani deleži 23.840 kron. Reservni zaklad 55.887.80 K. Pokoj-ninski zaklad 3.250.99 K. Hranilne vloge 3.110.702.11 K. Predplačane obresti 31. dec. 1900 9.292.39 K. Denarni promet 4.963.476.46 kron. Upravno premoženje 3.242.747.78 K.

(Mestna hranilnica ljub-ljanska.) Meseca junija 1901 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 711 strank 448.506 K 14 h, 656 strank pa dvignilo 408.363 K 78 h. V drugem četrtletju 1901 dovhlo se je 51 prosilec posojil na zem-ljišča v skupnem znesku 93.230 K.

(Mestna hranilnica v Radov-ljici.) V mesecu juniju 1901 je 175 strank vložilo 81.696 K 01 vin., 125 strank vzdig-nilo 53.719 K 98, 36 strankam se je izpla-čalo posojil 35.250 K — vin., denarni pro-met 256.344 K 32 v.

Darovi.

VI. izkaz darov za pogorelce v Kropi.

D. Rakusch, Celje 20 K. Župljani iz Poljan, Gorenj. 90 K. Župljani iz Kranja 47 K 65 vin. M. Schrey, Jesenice, obleke 7½ kg. Anica Hočevar, Ljubljana, obleke 6 kg. Fr. Xav. Souvan, blaga 12 kg. župni urad Križe pri Trziču 14 K. Župni urad Šem-peter, Novomesto 10 K. Župni urad Kranjska gora 12 K. I. Trpin, kaplan 3 K. Župljani Radoljski 109 K. Jan. Novak, dekan 20 K. J. Mrak, župnik 10 K. M. Rosner 10 K. Adolf Kreutzberger, Kranj 25 K. Jos. Košmelj, obleke 10 kg. A. Pokorn, c. kr. oficijal, obleke 8 kg. N. N. iz Ljubljane 5 K. M. Schrey, Jesenice 10 K. Rebec Co., Pola 10 K. Po gospod. M. Uršič, c. kr. pošt. opraviljelci so darovali sledeči dobrotniki v Medvodah: G. Lov. Kavčič 10 K. G. Fr. Jarc 10 K. G. M. Janc 10 K. Gdč. Josipina Jamnik 10 K. Gdč. Marija Uršič 5 K 84 v. Alojzij Jerala 5 K. Jožef Šušteršič 4 K. Jo-žef Narobe 3 K. Ivan Pajk 2 K. Kar. Ries-ling 2 K. Rih. pl. Scherer 2 K. Karol Kopp 2 K. Edmund Kocbek 2 K. Jer. Kovačič 2 K. Ant. Lapajne 2 K. Jos. Železnikar 2 K. Jos. Jesih 2 K. Fr. Šušteršič 2 K. Jan. Kav-čič 2 K. Frančiška Kavčič 2 K. Lujiza Le-gat 2 K. Jos. Lavtižar 2 K. Fr. Tomec 2 K. Rafael Postišek 1 K. Julij Novljan 1 K. Jan. Bukovec 1 K. Rud. Scharlach 1 K. Jurij Hochinger 1 K. Edm. pl. Hopfgartner 1 K. Jernej Kavčič 1 K. Fani Gobeuc 1 K. Franc Skarbina 1 K. Aloj. Ježička 1 K. Jan. Bukovec 1 K. Louis Schmid 1 K. Franc Schiker 1 K. Chvatal 1 K. Friderik Tomc 1 K. Marijana Smolč 1 K. Fr. Kos 1 K. Jan. Erjavce 1 K. Kocijandč 1 K. Jan. Richter 1 K. Ant. Kuralt 1 K. Jos. Jerele 1 K. Gospa Franja Weber 1 K. Marija Babnik 1 K. Marija Bizjak 1 K. Ivan Krai-ner 80 v. Fran. Kosec 60 v. Jožef Šetina 60 v. Kat. Južna 60 v. Antonija Kosec 40 v. Janez Trampus 40 v. Jan. Konjar 40 v. Jož. Zelnik 40 v. Jan. Rozman 40 v. Kopač 40 v. Fr. Jakob 40 v. Andrej Cvajnar 40 v. Alojz. Rihar 26 v. Ivana Mramor 20 v. Jak. Baumkirchner 20 v. Leopold Pavlič 20 v. Mart. Fertin 20 v. Kopač 10 v. Janez Bo-hinc 2 K. Skupaj 122 K. — Župni urad Begunje (Gor.) 28 K. Po dr. Val. Levcu g. I. Luzar, nadrevident na Dunaju 10 K. Fr. Kadunc, župnik 10 K. Uredništvo »Slov. Naroda« 5 K. Uredništvo »Slovenca« 67 K. Franc Jereb, župnik v p. 5 K. Emil Gut-tmann, c. k. adm. tajnik 20 K. Župljani na Koroški Beli 61 K. Jak. Aljaž, župnik 30 K. Po g. M. Arko, dekanu, farani 55 K. Župni urad sv. Lenart nad Loko 35 K 05 v. Župni urad Trzič 140 K. Aug. Turk, župnik 10 K. Od gg. dež. poslancev drugi dar 32 K. Župljani iz Rbnege 30 K. Fr. Čemažar, kaplan 3 K. Šimen Lužek, župnik 10 K.

Bog povrni darovateljem!

Kropa, 26. junija 1901.

Za odbor

Franz Hoenigman,
župnik.

VI. izkaz darov za pogorelce v Gorenji vasi.

Od 21. junija do incl. 2. julija: Župni uradi Kranjska gora 8 K, Godovič 13 K, sv. treh Kraljev na Vrhu 10 K, Jesenice 40 K, Križe pri Trziču 14 K, I. K. Str. 10 K, dr. Arko 24 K, M. Hodnik Trebnje 3 K, dr. Ušeničnik, Ljubljana 5 K, župnik Vid-mar, Žiri 18 K, uredništvo »Slovenca« 5 K, župni urad Begunje 28 K, duhovni svetnik Žužek 10 K, župnik Preželj 8 K, uredništvo »Slovenca« 19 K, župnik Strupi 5 K, Goričica 20 K 10 v.

Bog povrni stotero!

Pomožni odbor Gorenja vas, 2. jul. 1901.

Matej Pintar,
načelnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Brno, 3. julija. V deželnem zboru je izjavil posl. D' Elvert, da so Nemci voljni skleniti mir s Čehi, ako se jim zagotovi narodna posest. Posl. Začek pravi, da je narodnostno vprašanje za Avstrijo eksistenčno vprašanje; on upa, da se izvede pravna akcija. Nemec Gans predlaga, naj se podpravi zasebna nemška obrtna šola v Zábrehu. Namestnik je naglašal, da postopa vlada v kulturnem oziru popolno jednako napram obema narodnostima in je voljna prihodnje leto prevzeti ta zavod v državno upravo. Konečno je izjavil posl. Chlumecky, da bo v interesu narodnostnega miru glasoval za podporo češki zasebni gimnaziji v Zábrehu. To je vspeh posvetovanja klubovih načelnikov.

Praga, 3. julija. Pri sokolski slavnosti bivajoči francoski telovadci so brzojavno pozdravili Dérouléda. Ta je brzojavil nazaj, da ga veseli, da se spominjajo francoski telovadci v Pragi iz domovine izgnanega nesrečnega. Moje srce je pri vas. Pozdravljam tudi plemeniti češki narod, katerega simpatije proti Francozom so mi že dolgo znane.

Lvov, 3. julija. V mestu Sokal je pogorelo 200 hiš. 3000 prebivalcev je brez strehe in hrane.

Budimpešta, 3. julija. Uredništvo Magyar-Orszaga je generalnega prokuratorja svetega sinoda Pobédonosceva vprašalo, ali so resnična poročila o njegovem odstopu. Pobédonoscev je brzojavil in potem še pisal, da so ta poročila zlagana.

Berolin, 3. julija. Poročila o potovanju Bülowa v Petrograd so nerresnična.

Berolin, 3. julija. Dva nevarna laška anarhista sta prišla v Berolin. Načelnik policije je obveščen, da sta bila v Italiji že obsojena, a sta zdaj svobodna in jako nevarna ter utegne njih pot v Berolin imeti anarhističen namen.

London, 3. julija. Vročina je velikanska. Tu je bilo šest grozno vročih dni. V nekaterih ulicah se je raztopil asfaltni tlak. V New-Yorku so 104 osebe zadete od solnčarice. Ulice v New-Yorku so prazne, tramway stoji, kakih 100 mrtvih konj leži po ulicah. Tudi v Filadelfiji, v Chicagu in drugih velikih mestih je grozno vroče.

Novi York, 3. julija. V zadnjih dneh je nad 200 oseb obolelo radi vročine, blizo sto jih je pa umrlo.

Novijork, 3. julija. Laški vladi se je posrečilo dobiti v pest vse anarhiste, ki so z Brescijem napravili zaroto proti kralju Umberto.

Bruselj, 3. julija. Buri so v kapski koloniji že uropali Angležem 1000 konj.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm.
2	9 zveč.	729.4	21.2	brezv.	sk. oblac.	
3	7. zjut.	728.2	19.2	sr. jzah.	pol. oblac.	0.0
	2. popol.	728.2	20.5	sl. jug.	oblac.	
Srednja večerajša temperatura 22.1						normale: 19.2

Umrli so:

2. julija. Anton Kovačič, sprevednik, 64 let, Martinova cesta 24, otrpnenje nebnih kit.

V hiralnici:

1. julija. Elizabeta Sluga, kuharica, 53 let, demencia acquisita.

Zitne cene

dné 2. julija 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 8-28	do 8-29
Rž za jesen	7-14	7-15
Turšica za julij-avgust	5-52	5-53
„ „ september-oktober	5-73	5-74
Oves za jesen	6-62	6-63

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	8-04	8-05
Rž za oktober	6-76	6-77
Oves za oktober	5-28	5-29
Koruza za julij	5-05	5-07
„ „ avgusta	5-23	5-24
„ „ oktober	5-35	5-36

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-90	do 8-45
„ južne žel.	7-55	7-80
Ječmen	—	—
„ ob Tisi	—	—
Koruza ogerska	5-65	5-75
Cinkvant	6-80	7-20
Oves srednji	7-85	8-00
Fizol	8-00	10-00

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 22. junija do dné 28. junija

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1-28		Pšenična moka 100 kg	27-60	
„ II. „ „	1-—		Koruzna „ „	16-80	
„ III. „ „	96		Ajdova „ „	29-60	
Telečje meso	1-20		Fizol, liter	— 24	
Praščje „ sveže	1-50		Grah, „ „	— 36	
„ prek.	1-75		Leča, „ „	— 20	
Koštrunovo meso	80		Kaša, „ „	— 20	
Maslo	2-40		Ričet, „ „	— —	
Surovo maslo	2-—		Pšenica	16-60	
Mast praščja	1-40		Rž	14-80	
Slanina sveža	1-28		Ječmen	14-—	
„ prekajena	1-60		Oves	15-60	
Salo	1-30		Ajda	13-—	
Jajce, jedno	— 5		Proso, belo, „ „	16-80	
Mleko, liter	— 20		„ navadno „ „	14-—	
Smetana, sladka liter	— 80		Koruza	12-80	
„ kislá „ „	— 80		Krompit	4-40	
Med	— —		Drva, trda, m ³	7-50	
Piščanec	1-20		„ mehka, „ „	5-50	
Golob	— 40		Seno, 100 kg	4-40	
Raca	— —		Slama, „ „	4-20	
Zajec	— —		Stelja, „ „	— —	

V četrtek dné 4. t. m. zažgal se bo

na Drenikovem vrhu

Kres

z umetelnim ognjem

na čast sv. Cirilu in Metodu.

660 1—1

S spoštovanjem

Ivan Schropp, restavratör.

Kot ubiralec klavirjev in orgel

si dovoljujem visokemu plemstvu, prečast. duhovščini in vsej ostali gospodi, ki ima glasovirje, najtopleje se priporočiti, da si bom vedno prizadeval ustrezati kar najtočnejše in najnatančnejše vsem na me stavljenim zahtevam.

Proseč Vašega zaupanja in cenjenih naročil bilježim velespoštovanjem

Ivan Lorber

ubiralec klavirjev in orgel

Ljubljana, Rimska cesta 24, pritličje.

Tudi jeden dobro ohranjeni

kratki klavir

se dobi pri meni po nizki ceni. 659 3--1

Svarilo.

Mladolietnemu **Jožefu Strehar** iz Ljubljane, Tržaška cesta št. 12, naj se ne poslojuje in ne zaupa nič, ker se njegovi dolgov in zaveze, katere bi napravil brez privolenja varuhov Antona Langof in Jožefa Strehar ter podpisane sodnije — ne bodo poravnale iz njegovega premoženja. Posebno svari se sklepati z njim kake kupne pogodbe.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, I. odd., dné 3. julija 1901 661 3-1

Hiša

v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10

se prodá iz proste roke.

Ista stoji blizu novega Franc Jožefovega mostu, je visokoprtilična, od vseh strani prosto stoječa, v najboljšem stanu, ima prostorne suhe kleti, lep vrt, kateri meri nad 500 kvadratnih sežnjev, in vrtnarsko hišico.

Natančneje se poizvé vsak dan dopoldne istotam pri posestnici.

Mešetarji so izključeni.

637 5-3

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini

v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega

blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

zgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-

večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov. 7 49

Štajerska
ROGARSKA
KISELA VODA Gempel in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

J. N. Potočnik,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 2

se priporoča prečast. duhovščini v

izdelovanje

duhovenske obleke in talarjev

po najnovejšem kroju in po nizkih cenah. 628 4-3

Kongresni trg št. 6 v Tarnoborninovi hiši

Svojo zalogo z nakitnim in modnim blagom, kravtami, ter posebno finimi modrci najbolje fačone priporoča

z velespoštovanjem

Marija Vehovec.

646 2-2

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm. visok, velja glđ. 65,—,
drugi 150 cm. visok, velja glđ. 250,—

pri 552 12—12

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Sprejmeta se takoj eden ali dva

mizarska pomočnika,

dobra delavca, pod ugodnimi pogoji. — Kje, izvé se pri **Francu Veber-ju**, posestniku in mizarskem mojstru v Železnikih hiš. št. 53 (Jesenovec). 630 5-5

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 351 35-12

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,

zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peci in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

586 9

Roman-cement in dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

***** Najnižje cene. *****

Dunajska borza.

Dné 3. julija.

Skupni državni dolg v notab	99-05
Skupni državni dolg v srebru	99-—
Avstrijska zlata rentá 4%	118-—
Avstrijska kronska rentá 4%, 200 kron	95-85
Ogerska zlata rentá 4%	118-05
Ogerska kronska rentá 4%, 200	93-15
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1652-—
Kreditne delnice, 160 glđ.	643-50
London vista	239-47
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-40

20 mark	23-48
20 frankov (napoleonor)	19-04
Italijanski bankovci	91-10
C. kr. cekini	11-28

Dné 2. julija.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	182-—
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	171-23
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	208-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-20
Tisine srečke 4%, 100 glđ.	145-—
Dunavske vravnayne srečke 5%	257-50

Dunavsko vravnayno posojilo l. 1878	105-30
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25
Priporitne obveznice državne železnice	425-25
„ „ južne železnice 3%	343-50
„ „ južne železnice 5%	122-20
„ „ dolenskih železnic 4%	— —

Kreditne srečke, 100 glđ.	388-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	380-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	48-50
Ogerskega „ „ 5	25-—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 glđ.	16-65
Rudolfove srečke, 10 glđ.	58-—

Salmove srečke, 40 glđ.	200-—
St. Genois srečke, 40 glđ.	234-—
Waldsteinove srečke, 20 glđ.	388-—
Ljubljanske srečke	69-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	272-—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5710-—
Akcije tržaškega Loyda, 500 glđ.	875-—
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	91-—
Splošna avstrijska stavbinska družba	155-50
Montanska družba avstr. plan.	426-50
Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	440-—
Papirnih rubljev 100	252.62

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, donarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promene za vsako žrebanje. Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.
naloženih glavnice.